

Ὅχι, κύριοι, μήτε ὁ μῦθος προεῖπέ τι, μήτε τὸ εὐαγγέλιον ἀντέγραψεν. Ὁ Ἰησοῦς ἐλευθερώνει τὸν ἄνθρωπον τῆς δουλείας τοῦ δαίμονος, εἶναι ἄρα λυτρωτῆς, ἐνῶ ὁ Προμηθεὺς ἔχει ὁ ἴδιος χρεῖαν λυτρώσεως. Ὁ Προμηθεὺς πάσχει ὡς ἐπαναστάτης, φρυάττων καὶ τοὺς θεοὺς καταρώμενος, ὁ δὲ Χριστὸς θνήσκει πλήρης χαρᾶς καὶ ἐλπίδων, εὐλογῶν τοὺς δημίους του. Αἱ συγκινήσεις, αἱ θεῖαι ἐκεῖναι τοῦ σωτηρίου πάθους συγκινήσεις, ἐν αἷς τοσοῦτον διαλάμπει ἡ ὑπεροχὴ τοῦ χριστιανισμοῦ ἐπὶ τῆς εἰδωλολατρείας, ἐλλείπουν ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τοῦ Καυκάσου τὸ δράμα. Πλὴν δὲ τούτου, ἡ μεταξὺ τοῦ πλαστοῦ ἀρχαίου καὶ τοῦ ἀληθοῦς νεωτέρου διάστασις ὑπάρχει εἰς πούτου τὸ ἠθικὸν μέρος, εἰς τὸ μεγαλεῖον τῶν τελευταίων ἐκείνων τοῦ διδασκάλου πρὸς τοὺς μαθητὰς ὁμιλιῶν, ὅλων μεγάλων ἀληθειῶν, εἰς τὴν διαθήκην ἰδίως, εἰς τὰς πρὸς τὸν λαὸν ἐπὶ τέλους διδασχάς, — τὰς ὀρθῶς ἐννοουμένας ἀγίας ἐκεῖνας δημοκρατικὰς ἰδέας, ἧν ἡμεῖς ὀρέπομεν σήμερον τοὺς εὐεργετικoὺς καρποὺς καὶ τῶν ὁποίων τὰ αἰῶνια σπέρματα οὐδαμοῦ εὐρίσκει τις τοσοῦτον κανονικῶς ἐρριζωμένα, ὅσον εἰς τὸ ἀθάνατον τοῦ Γολγοθᾶ μαρτύριον.

ΠΕΡΙ ΘΦΕΩΝ.

ἘΚ ΤΩΝ ΤΟΥ L. FIGUIER.

Μετάφρασις Δ. Βρετοπούλου.

Οἱ ὄφεις ἔχουσι σῶμα ἐπίμηκες κυλινδρικὸν καὶ στενόν. Δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν τῶν τετραπόδων τάξιν οὔτε εἰς τὴν τῶν νηκτῶν. Τὸ στόμα αὐτῶν ἐστὶ πεπρωκισμένον δι' ὀξέων ὀδόντων ἀγκιστροειδῶν διακεχωρισμένων καὶ μὴ οὐδαμῶς σχετιζομένων. Ἡ κάτω σιαγὼν διαστολῆς ἐπιδεκτικὴ οὔσα ἐστὶ μακροτέρα τοῦ κρανίου. Στεροῦνται λαιμοῦ καὶ τὰ βλέφαρα αὐτῶν διάκεινται ἐν παντελῇ ἀκίνησι. Τὸ δέρμα τῶν εἶναι τραχὺ ἐκτάσεως ἐπιδεκτικόν, λεπιδωτὸν ἢ κακοιδῶδες καλυπτόμενον ὑπὸ ἐπιδερμίδος προσκαίρου, ὀλοκλήρου ἀποσπωμένης καὶ ἀναγεννωμένης πολλάκις τοῦ ἔτους.

Αἱ κινήσεις αὐτῶν εἰσὶν ἀπλαῖ καὶ ποικίλαι. Χάρις τῶν ἐλιγμῶν τοῦ σώματός τῶν δὲν βαδίζουσιν, ἔρπουσι κυρίως εἰπεῖν.

Συμφώνως πλείστοις φυσικοῖς διαιροῦμεν τοὺς ὄφεις εἰς δύο τμήματα εἰς ἰοβόλους καὶ εἰς ἀνιοβόλους.

Ὄφεις Ἀγιοβόλαι.

Οἱ ὄφεις οὗτοι ἔχουσι τοὺς ὀδόντας μονίμους καὶ πλήρεις, ἄνευ δηλησώληνος, καὶ τοιοῦτοί εἰσιν οἱ ὑγροδίατοι ὄφεις, οἱ Πύθωνες καὶ οἱ Βόες.

Οἱ ὑγροδίατοι οὐδὲν θανατηφόρον δηλητήριον κέκτηνται, οὐδὲν ὄπλον βλάβης πρόξενον. Διὰ τῆς συνοικειώσεως δύναται τις ν' ἀπαντᾷ αὐτοὺς ἄνευ δυσαρρεσκείας ἐν τοῖς δάσεσιν, ἐν ταῖς ἀγροῖς καὶ κήποις. Ἐξ ἐναντίας ὁ ὀφθαλμὸς θέλγεται βλέπων καὶ θαυμάζων τὴν ὠραιότητα τῶν χρωμάτων τῆς στολῆς των καὶ τὴν ζωηρότητα τῶν κινήσεων των· δὲν πρόξενον οὐδένα τρόμον εἰς τὰ πτηνὰ ἄτινα τοὺς ἀφίνοσι ν' ἀναμιγνύονται εἰς τὰ παίγνια των καὶ ἐν γένει εἰπεῖν ἢ ὑπαρξίς των οὐδεμίαν προστρίβει μαύρην κηλίδα εἰς τὴν εἰκόνα τῆς φύσεως.

Ὁ περιδέραιον κεκτημένος εὐρίσκεται κατὰ τὴν ὠραίαν τοῦ ἔτους ἐποχὴν πλησίον τῶν κατοικιῶν μας. Συχνάκις ἐναποθέτει τὰ ὠὰ του, δέκα μέχρι δεκαπέντε τὸν ἀριθμὸν, ἐν τοῖς ἀγροτικοῖς μύλοις. Εὐρίσκεται ὡσαύτως ἐν λιμῶσιν ὑγροῖς καὶ πλησίον ὑδάτων ρεόντων, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἀρέσκειται νὰ κολυμβᾷ· ἐνεκεν δὲ τούτου ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν « ὄφεις τοῦ ὕδατος. »

Κάποτε λαμβάνει μέγεθος πλεόν τοῦ ἑνὸς μέτρου· ἡ κορυφή τῆς πλατείας αὐτοῦ κεφαλῆς καλύπτεται ὑπὸ ἑννέα μεγάλων λεπίδων τεταγμένων εἰς σειρὰς τέσσαρας. Τὸ ἄνω τοῦ σώματος μέρος ἐστὶ χρώματος φαιοῦ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον βαθέος μετὰ κηλίδων μαύρων ἀκανονίστων ἐκατέρωθεν. Ἐν μέσῳ τῶν ἀπὸ τῶν κηλίδων τούτων ἀποτελουμένων σειρῶν, ἐκτείνονται ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῆς οὐρᾶς δύο ἄλλαι σειραὶ μικροτέρων κηλίδων. Τὸ κάτω τῆς καιλίας μέρος ἐστὶ ποικίλως κεχρωματισμένον διὰ μαύρου λευκοῦ καὶ κυανοῦ χρώματος. Ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ δύο κηλίδες ὠχροῦ κιτρίνου ἢ λευκοῦ χρώματος σχηματίζουσιν εἶδος ἡμιπεριδεραίου (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα) καθιστάμεναι ὁρατὰ τοσοῦτω μᾶλλον καθ' ὅσον εἰσὶ τεθεμέναι ἔμπροσθεν δύο ἄλλων κηλίδων τριγωνοειδῶν χρώματος βαθυτάτου.

Ἔρπει μετὰ ταχύτητος μεγάλης ῥιπτόμενος πρὸς κολύμβησιν κατ' ἀρέσκειαν. Μήρμικες, χόρτα καὶ ἔντομα διάφορα εἰσὶν ἡ τροφή του ὡς καὶ σαῦραι, βάτραχοι καὶ μικροὶ ποντικοί. Δύναται ἔτι ἀναρριχώμενος εὐκόλως ἐπὶ τῶν δένδρων ν' ἀρπάξῃ νεογνὰ πτηνῶν ἐκ τῆς φωλεᾶς των. Τοῦ φθινοπόρου πλησιάζοντος μεταβαίνει εἰς τοὺς ἥττον ψυχροὺς τόπους καὶ ἐκλέγει ἐντὸς τῶν συκιῶν ὑποχθονίους ὄπας, συχνάκις μεταξὺ τῶν ῥιζῶν βάλτου καὶ σχεδὸν πάντοτε εἰς μέρος ὑπερκείμενον καὶ ὅπερ νὰ μὴ δύναται νὰ καταφθάσῃ ἢ μεγίστη τῶν πλημμυρῶν.

Ὁ Lacépède παρέχει ἡμῖν περιέργους περὶ τῆς ἡμερότητος τῶν ἡθῶν του πληροφορίας. Δύναται ν' ἀνατραπῇ ἐν ταῖς οἰκίαις εὐκόλως συνοικειούμενος μετὰ τοῦ περιποιουμένου αὐτὸν ἀνθρώπου καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε

εἰς τὸ ἐλάχιστον αὐτοῦ νεῦμα νὰ τυλίσσεται περὶ τοὺς δακτύλους, βραχίονας, ἢ λαιμόν. Θέτει τὴν κεφαλὴν του μεταξὺ τῶν χειλέων τοῦ ἀνθρώπου ἀπορροφᾷ τὸν σῦελόν του καὶ δύναται νὰ κρυφθῆ καὶ νὰ διαπεράσῃ ἕως τὰ ἐνδύματά του. Ἄλλ' ὅταν ἀνατραφῆ ἐν τοῖς δάσειν, εὐρισκόμενος ἐν ἀγρία καταστάσει, ἐξαγριούται ἅμα ἐγγιχθῆ, οἱ ὀφθαλμοὶ του καθίστανται τρομεροὶ, κινεῖ τὴν γλῶσσάν του, ὀρμᾷ μετὰ ζωηρότητος καὶ δάκνει τὴν ζητοῦσαν νὰ συλλάβῃ αὐτὸν χεῖρα· ἀλλὰ τὸ δῆγμα αὐτοῦ ἐστὶν ἀβλαβές.

Ὁ πράσινος καὶ κίτρινος ὄφεις τῶν ὑδάτων, ἔχων μῆκος μέτρου περίπου εὐρίσκεται εἰς τὴν μεσημβρινὴν Γαλλίαν καὶ κάποτε ἐν τῷ δάσει αὐτῷ τοῦ Φοντεναιβλῶ. Εὐκόλως διακρίνεται τῆς ἐχίδνης ἐκ τῶν περικοσμοῦντων αὐτὸν ὠραίων χρωμάτων. Οἱ ὀφθαλμοὶ περικυκλοῦνται ὑπὸ κεχρυσωμένων λεπίδων· τὸ ἄνω τοῦ σώματος μέρος χρώματος ὑποπρασίνου βαθυτάτου κοσμεῖται ἐκ τοῦ ἐνός μέχρι τοῦ ἐτέρου ἄκρου ὑπὸ μεγάλου ἀριθμοῦ σειρῶν συνισταμένων ἐκ μικρῶν ὑποκιτρίνων κηλίδων σχημάτων διαφόρων. Τὸ ἀβλαβές αὐτὸ ζῶον κρύπτεται πάντοτε σχεδὸν καὶ σπεύδει νὰ φύγῃ ἅμα ἰδῆ ἑαυτὸ ἀποκαλυπτόμενον.

Ὁ Πύθων ἐστὶ μέγας τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Ἀφρικῆς ὄφεις. Εὐκόλως ἐξηγεῖται ἡ ὑπερβολὴ τῶν ἀρχαίων διηγήσεων καὶ τῶν παραδόξων περιγραφῶν συγχρόνων περιηγητῶν, ἅμα ἀναλογισθῶμεν ὅτι ἐν ταῖς συλλογαῖς τῆς Γαλλίας ὑπάρχουσι ὄφεις Πύθωνες πλέον τῶν ὀκτῶ μέτρων μῆκος ἔχοντες.

Ὁ Πύθων ἔχει σῶμα χονδρὸν καὶ στρογγύλον. Διαιτᾶται ἐπὶ τῶν δένδρων ἐν τόποις θερμοῖς καὶ ὑγροῖς, πλησίον πηγῶν ἢ ποταμῶν, ὅπως ἐνεδρεύῃ τὰ πρὸς ἀπόσθεις τῆς οἰψῆς των πλησιάζοντα ζῶα. Προσκολλώμενος ἐκ τῆς οὐρᾶς ἐπὶ κορμῶν δένδρων μένει ἀκίνητος ἐνεδρεύων καὶ ὀρμᾷ ἐπὶ τοῦ θύματος ὅπερ τύχῃ διαβαῖνον πλησίον του· τὸ ἀρπάζει καὶ καταθραύει αὐτὸ διὰ τῶν συσπειρώσεων τοῦ σώματός του. Ζῶα ἔχοντα μέγεθος μικρᾶς δορκάδος καὶ αἰγὸς ἔστω, καθίστανται θύματά του, διότι ἔχων τὴν σιαγόνα μεγίστης διαστολῆς ἐπιδεκτικὴν καὶ ἀπηλλαγμένος ὢν στέρνου καὶ πλευρῶν δύναται εὐκόλως νὰ μηκύνῃ τὴν διάμετρον τοῦ σώματός του ὅπως συνθλίψῃ ὀγκώδεις βοράς.

Πέντε εἶδη ὄφειων Πυθῶνων ὑπάρχουσι καθ' ὅλα ὁμοιάζοντα κατὰ τὴν περικοσμοῦσαν αὐτοὺς στολήν. Ἐπὶ τοῦ σώματός του παρατηρεῖται ἄλυσσος φαιᾶ ἢ μαύρη μὲ στίξεις σχεδὸν τετραγώνους ἐπὶ ἐδάφους χρώματος ἀνοικτοῦ κιτρίνου, συνήθως ἐκτεινομένου ἀπὸ τοῦ αὐχένος μέχρι τῆς οὐρᾶς. Ἡ ὑποκεφαλικὴ χώρα ἐστὶ κατὰ μέγα μέρος κεκαλυμμένη ὑπὸ μεγίστης κηλίδος φαιᾶς ἢ μαύρης. Ἀμφοτέρωθεν τῆς κεφαλῆς ὑπάρχει ταινία μαύρη ἐκτεινομένη συχνάκις ἐκ τῶν ῥωθῶνων μέχρι τοῦ ἄνω ἀνοίγματος τῶν χειλέων διερχομένη καὶ καλύπτουσα τὸν ἕνα τῶν ὀφθαλμῶν.

Βόας ὁ συσφικτῆρ, κοινῶς λεγόμενος, ἔχει μῆκος τριῶν μέτρων, ζῆ ἐπὶ τῶν δένδρων, μακρὰν τῶν ὑδάτων, σχεδὸν πάντοτε ἐν μέσῳ τῶν δασῶν· ἔχει σῶμα συμπεπλεγμένον, οὐρὰν μακρὰν καὶ δυναμένην νὰ κρατηθῆ ἐκ δέν-

δρου, τὴν κεφαλὴν σχετικῶς μικρὰν, ἐξογκωμένην, εἰς τὰ ὀπισθεν, καὶ ὀξείαν ἔμπροσθεν, ἀπολήγουσαν εἰς ῥύγχος βραχύ.

Οὗτος ἐστὶν ὁ κυρίως εἰπεῖν Βόας· ἀλλὰ εἶδη αὐτοῦ, ζῶσι παρὰ τὰς ὄχθας ποταμῶν καὶ ῥυακίων· κρεμῶνται ἐκ δένδρων κυπτάντων ἐπὶ τῶν ὑδάτων, καὶ περιτριγυρίζουσι τὸ σῶμά των πέριξ τοῦ θύματος ὅπερ συνθλιβόμενον, καταθραυόμενον ὑπὸ τῶν πιεζόντων κρίκων καθίσταται βαθμηδὸν ὄγκος ἀμορφος, ὃν καταβροχθίζει μικρὸν κατὰ μικρὸν τὸ ἔρπετόν.

Ἄν, καὶ ὁ ὄφεις οὗτος στερῆται δηλητηρίου, ἂν προσβάλλῃ ἀπλῶς μικρὰ ζῶα, οὐδὲν ἥττον ἐστὶν ὄφεις τρομερὸς καὶ τὰ μάλα ἐπίφοβος.

Γεννᾶ ἐντὸς τῆς ἄμμου ὡς μεμβρανώδους περικαλύμματος ἑλλειπτικοῦ σχήματος, ἔχοντα μέγεθος ὧν χηνός. Τὰ δυνάμει τῆς ἡλιακῆς θερμότητος ἐξερχόμενα νεογνὰ ἔχουσι μῆκος εἴκοσι μέχρι τριάκοντα ἑκατοστομέτρων.

Ὅφεις Ἰαβάλοι.

Ἠλεῖστοι ὄφεις κατέχουσιν ὄργανόν τι δι' οὗ φονεύουσι μετὰ κεραυνόβολου ταχύτητος τὰ ζῶα καὶ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν ἅμα ἐρεθισθῶσι. Τὸ ὄργανον τοῦτο εἶναι ἀδὴν κείμενος ἀμφοτέρωθεν τῆς κεφαλῆς καὶ περιέχων τρομερὸν δηλητήριο ὅπερ δι' εἰδικοῦ ἀγωγοῦ μετοχετεύεται εἰς δύο ὁδόντας τῆς ἀνω σιαγόνης. Ἡ κατασκευὴ τῶν ὁδόντων τούτων εἶναι ἀνάλογος εἰς τὴν χρῆσιν δι' ἣν οὗτοι προωρίσθησαν· μακρότεροι τῶν ἄλλων ἄλλατε μὲν συγκοινωνοῦσι δι' ὀχετῶν μετὰ τοῦ περιέχοντος τὸ δηλητήριο ἀδένης, ἄλλοτε δὲ δι' ἀπλοῦ αὔλακος.

Πράγμα παράδοξον! ὁ ἰός οὗτος, ἐν τῶν μᾶλλον δραστικῶν ἐκ τῶν γνωστῶν δηλητηρίων, δύναται νὰ καταποθῇ ἀβλαβῶς· δὲν εἶναι οὔτε δριμύ οὔτε καυστικόν, καὶ ἐπὶ τῆς γλώσσης ἀπλῶς παράγει αἴσθησιν ὁμοίαν τῆς προξενουμένης ὑπὸ λίπους. Ἄλλ' ἐὰν ἐντὸς πληγῆς τινος ἐναταλαχθῇ ἀρκετὸν ποσὸν εἰσδύει ἐν τῷ σώματι καὶ φέρει τὸν θάνατον μὲ τὰ φρικώδους ταχύτητος. Τοιοῦτος ἄλλως ἐστὶν ὁ χαρακτήρ πάντων τῶν μiasmaticῶν δηλητηρίων.

Ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον δραστικὴ ἐνέργεια τοῦ δηλητηρίου τούτου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ εἶδους τοῦ δῆξαντος ὄφεως καὶ ἐκ τῆς καταστάσεως εἰς ἣν τὸ ζῶον τὴν στιγμὴν ἐκείνην εὕρισκετο. Ἡ ἐκ τοῦ ὄφεως δῆξις εἶναι μᾶλλον ἐπικίνδυνος ἐν κλίμασι θερμοῖς ἢ ἐν ψυχροῖς καὶ εὐκράτοις, καὶ καθίσταται σοβαρὰ κατὰ λόγον τῆς ἐν τῷ ἀδένι ἀφθονίας τοῦ δηλητηρίου.

Ὡς ὄφεις δηλητηριώδεις τάττομεν τὰς Ἐχίδνας, τοὺς Τριγωνοκεφάλους, τοὺς Κροταλίας καὶ τοὺς (Najas).

Ἡ κοινὴ Ἐχίδνα ἔχει μῆκος τριακονταπέντε μέχρις ἑβδομήκοντα ἑκατοστομέτρων καὶ σῶμα μὴ ἔχον ἐν τῇ μεγίστῃ αὐτοῦ ἀναπτύξει διάμετρον πλεον τῶν εἰκοσιπέντε χιλιομέτρων. Τὸ σύνθετος αὐτοῦ χρῶμα εἶναι μελάγχρουν.

ἡ κοκκινοειδὲς ἄλλοτε μὲν κλίνειν πρὸς στακτόχρουν φαιόν, ἄλλοτε δὲ πρὸς μέλαν. Ἐλικοειδὲς γραμμὴ καλύπτει τὴν ῥάχιν τοῦ καὶ σειρὰ στιγμῶν ἀνίσων ἐκτείνεται ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ. Ἡ κοιλία τοῦ εἶναι φαιόχρους· ἡ κεφαλή τοῦ σχεδὸν τριγωνοειδὲς ὀλίγον τοῦ λαιμοῦ πλατυτέρα, ἀμβλεία καὶ οἶονεὶ ἀκρωτηριασμένη καλύπτεται ὑπὸ κοκκοειδῶν λεπίδων. Ἐξ μικραὶ πλάκες ὧν αἱ δύο τετραπλημέραι ἕνεκα τῶν ῥωθίωνων καλύπτουσι τὸ ῥύγχος. Ἄνωθεν δύο μακρὰ ταινίαι σχηματίζουσιν εἶδος V. Ἡ ἄνω σιαγὼν εἶναι λευκὴ κατάστικτος ὑπὸ μελανῶν στιγμῶν ἢ δὲ κάτω κιτρίνη· Ὁ ὀφθαλμὸς μικρὸς, ζωηρὸς περικυκλούμενος ὑπὸ μέλανος χρώματος. Ἡ γλῶσσα μακρὰ, δισχιδὲς καὶ φαιά.

Ἡ κοινὴ ἔχιδνα ἀπαντᾷται εἰς τόπους δασώδεις ὄρεινους καὶ πετρώδεις τῆς μεσημβρινῆς καὶ εὐκράτου Εὐρώπης εἰς Γαλλίαν, Ἀγγλίαν, Πρωσσίαν, Σκωτίαν, Πολωνίαν καὶ μέχρι Νορβηγίας. Ἐν τοῖς περιχώροις τῶν Παρισίων ἀπαντῶνται εἰς Μοντμορενσύ καὶ εἰς τὸ δάσος τοῦ Φοντενεβλώ. Τρέφεται μὲ σαύρας, βατράχους, μαλλάκια, ἔντομα καὶ σκώληκας. Καταδιώκει ὡσαύτως καὶ τὰ μικρὰ τετράποδα ὡς μῦς ἀρουραίους, ἀσπάλακας καὶ μυγαλάς. Τὸν χειμῶνα καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔαρος διαιτᾷται ἐν τόποις χαμηλοῖς προφυλαττομένη ἀπὸ τοῦ ψύχους καὶ εἰς κατάστασιν ναρκώδη. Πλεῖστα ἔχιδναι συχνάκις συνάζονται καὶ περιελισσόμεναι στενωῶς ἀποτελοῦσιν ἐν ὅλον σῶμα.

Τὸ βᾶδισμα τῆς ἔχιδνης εἶναι ἀπότομον, βαρὺ, ἀκανόνιστον. Φαίνεται δειλὴ καὶ περίφοβος, ἀποφεύγει τὸ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ μόνον κατὰ τὸ ἑσπέρας ζητεῖ τροφήν.

Τὰ νεογνὰ γεννῶνται γυμνά καὶ ζῶντα. Ἐν ὅσῳ διαμένουσιν ἐν τῷ μητρικῷ κόλπῳ εἰσὶν ἐγκεκλεισμένα ἐντὸς ὧν ἐχόντων περικάλυμμα μεμβρανῶδες. Ἀπὸ τῆς γεννήσεώς των αἱ μικραὶ ἔχιδναι ὧν τὸ σῶμα δὲν ὑπερβαίνει τὸ μέχρι 20 ἑκαταστομέτρων μῆκος ἐγκαταλείπονται μόναι, καὶ ἀπαιτοῦνται ἕξ ἢ ἑπτὰ ἔτη ὅπως φθάσωσιν εἰς τὴν τελείαν αὐτῶν σωματικὴν ἀνάπτυξιν.

Ἡ ἔχιδνα εἶναι διὰ τὸν ἄνθρωπον ὡς καὶ διὰ τὰ ζῶα ἀντικείμενον δικαίου φόβου καὶ φρίκης, διότι κατέχει τρομερὸν δηλητήριον, οὗτινος ἀρκούντως ἐστὶν ἐνδιαφέρον ἵνα μάθωμεν τὴν κατασκευὴν καὶ λειτουργίαν τοῦ.

Τὸ δηλητηριοῦχον τοῦτο ὄργανον συνίσταται ἐκ τριῶν μερῶν· ἐκ τοῦ ἀδένος, τῶν ἀγωγῶν καὶ τῶν ἀγκίστρων.

Ὁ ἀδὴν ἐστὶ τὸ πρὸς ἀπόκρυψιν τοῦ δηλητηρίου προωρισμένον ὄργανον. Τεθειμένος ἐπὶ τῶν ὀπισθίων τῆς κεφαλῆς μερῶν καὶ κατὰ μέρος κάτωθεν τῶν ὀφθαλμῶν συνίσταται ἐκ φλυκταινῶν κοκκοειδοῦς ὑγρᾶσματος κατὰ μῆκος τῶν ἐξωτερικῶν σωλήνων μετὰ μεγίστης συμμετρίας ὑπαρχουσῶν· ἀλλ' ἡ κατάταξις αὕτη διὰ μικροσκαπίου μόνον καθίσταται ὀρατὴ.

Ὁ πρὸς διαχέτευσιν τοῦ δηλητηρίου ἐκ τοῦ ἀδένος εἰς τοὺς ὀδόντας σωλήν εἶναι στενὸς καὶ κυλινδρικός· λήγει μετὰ τινα ἐν τῇ βραχείᾳ αὐτοῦ πορείᾳ ἐξόγκωσιν εἰς τοὺς δύο ἰδιαιτέρους ὀδόντας τοὺς ἀγκίστρα καλοῦ-

μένους και οϊτινες ἔχουσι σχῆμα κεράτων ἀποληγόντων εἰς ὄξύ, κατὰ πολὺ τῶν ἄλλων μακρότεροι καὶ τεθειμένοι εἰς τὴν ἄνω σιαγόνα ὃ εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ ὁ ἕτερος ἐξ εὐωνύμων. Εἶναι κυρτοὶ, ὀξύτατοι, πρὸς τὰ ἔσω ἐστραμμένοι καὶ διαπερῶνται ὑπὸ σωλήνος στενοῦ ἀρχίζοντος ἄνωθεν ἐκ βραγᾶδος ὑπαρχούσης εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς βάσεως μέρος καὶ ἀπολήγοντος εἰς βραγᾶδα ἄλλην εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ὀδόντος. Πτυχή τοῦ οὐλοῦ περικαλύπτει μέρος τῶν ὀδόντων καὶ κρύπτει αὐτοὺς ὡς ἐν θήκῃ ἐν καταστάσει ἀναπαύσεως τοῦ ζώου. Προσχεκολλημένοι ἐπὶ τῶν ἀσθενῶν ὀστέων τῆς ἄνω σιαγόνας τίθενται εἰς κίνησιν ὑπὸ δύο μυῶνων. Ὅπισθεν αὐτῶν ὑπάρχουσι τὰ σπέρματα τῶν ὀδόντων προωρισμένα νὰ ἀντικαθιστῶσι τοὺς πίπτοντας.

Τοιοῦτον ἐστὶ τὸ τρομερὸν τῆς ἐχίδνης ὄπλον. Εἶναι δὲ ὅλως ἐσφαλμένη ἢ μέχρι σήμερον ἐπικρατοῦσα ἰδέα ὅτι οἱ ἰοβόλοι ὄφεις διὰ τῆς γλώσσης ἐπιχέουσι τὸ δηλητήριον. Ἄμα τὸ ζῶον θελήσῃ νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν ὀδόντων του ἐξάγει αὐτοὺς ἐκ τοῦ σαρκίνου περικαλύμματος ἀπαράλακτα ὡς ὁ ἄνθρωπος σύρει τὴν μάχαιραν ἐκ τῆς θήκης ὅπως ὑπερασπισθῆ ἢ προσβάλλῃ, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὸ ὄπλον τοῦ ὄφεως ἐστὶ δηλητηριασμένον.

Ἡ ἐχίδνα μεταχειρίζεται τὸ ὄπλον τῆς ὄπως φονεύσῃ ζῶα μικρὰ πρὸς τροφήν τῆς χρησιμεύοντα καὶ οὐδέποτε προσβάλλει τὸν ἄνθρωπον. Φεύγει ἐξ ἐναντίας εἰς τὴν θέαν του· ἀλλ' ἂν θέσῃ τις ἐπ' αὐτῆς τὸν πόδα, ἂν θελήσῃ νὰ τὴν συλλάβῃ ὑπερασπίζεται μανιωδῶς ἑαυτήν.

(Ἔπεται συνέχεια.)